

Ola Depui, ola.depui@dom.se, 036 - 15 67 65
Susanne Lindahl, susanne.lindahl@dom.se, 036 - 15 67 62

Information inför val av nämndemän

Ett opolitiskt uppdrag

Nämndemannauppdraget är helt opolitiskt. Som nämndeman är man lekmanndomare och representerar inte något parti. Val av nämndemän ska enligt riksdagsbeslut ske året efter de allmänna valen just för att markera att uppdraget inte är politiskt.

Nämndemän behöver inte vara partimedlemmar

Majoriteten av nämndemännen har hittills rekryterats från partikretsarna. Det finns inget regelverk som säger att en person måste vara medlem i ett politiskt parti för att bli vald eller vara nämndeman.

Lagstiftning

Rättegångsbalken 1942:740

Utdrag ur 4 kap 6 §

Valbar till nämndeman är varje svensk medborgare som inte är underårig, är i konkurstillstånd eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. För att vara valbar till nämndeman i en tingsrätt krävs vidare att han eller hon är folkbokförd i kommunen eller den del av kommunen som hör till tingsrätten

Den som är lagfaren domare, anställd vid domstol, åklagare, polisman eller advokat eller någon annan som har till yrke att föra andras talan inför domstol får inte vara nämndeman.

Ingen får samtidigt vara nämndeman i en hovrätt och i en tingsrätt.

Till nämndeman får endast den utses som med hänsyn till omdömesförmåga, självständighet, laglydnad och övriga omständigheter är lämplig för uppdraget.

...

Information till den som nominerar

På webbplatsen domstol.se finns information om uppdraget som nämndeman. Förutom beskrivning av roll, uppgift och skyldigheter samt information om ersättningar och rättigheter finns en del som riktar sig till den som nominerar och väljer. Det finns information om behörighet och lämplighet och allsidig sammansättning av nämndemannakåren.

Det finns även en del som riktar sig till den som vill bli nämndeman som ni med fördel kan hänvisa till.

Adressen är: domstol.se/nämndeman

Allsidig sammansättning

Enligt 4 kap 7 § Rättegångsbalken/kap 19 § 4 st Lagen om allmänna förvaltningsdomstolar, som handlar om val av nämndemän, ska en allsidig sammansättning av nämndemannakåren eftersträvas med hänsyn till ålder, kön, etnisk bakgrund och yrke.

Vid Jönköpings tingsrätt finns nu 8 kvinnliga ordinarie domare och 2 manliga ordinarie domare. Det gör att Jönköpings tingsrätt behöver fler manliga nämndemän än kvinnliga nämndemän för att rättens sammansättning ska få en jämn könsfördelning. I nuvarande nämndemannaperiod är kvinnliga nämndemän i majoritet vilket får till följd att de manliga nämndemännen kallas i större utsträckning än de kvinnliga nämndemännen.

Möjlighet att närvara vid kallelse till ting

Det är viktigt att de som nomineras och väljs för uppdraget är införstådda med att de kommer att kallas till tjänstgöring ungefär 2 gånger per månad enligt fast schema, dessutom kan nämndemän kallas att tjänstgöra ytterligare vid behov. Som nämndeman har man rätt till ledighet från ordinarie arbete för att kunna utföra sitt uppdrag, bestämmelserna finns i 4 kap Rättegångsbalk. Enligt 4 kap 7§ Rättegångsbalken/kap 19§ 4 st Lagen om allmänna förvaltningsdomstolar, som handlar om val av nämndemän, ska en allsidig sammansättning av nämndemannakåren eftersträvas med hänsyn till ålder, kön, etnisk bakgrund och yrke.

Kontakt med domstolen

Vid frågor som rör nämndemannauppdraget är ni välkomna att kontakta oss. Kontaktuppgifter finns i sidhuvudet.